

METODICKÉ POZNÁMKY

Tato publikace obsahuje roční časové řady (většinou od roku 1990), čtvrtletní časové řady a pouze výjimečně měsíční časové řady. Vedle absolutních údajů jsou uváděny také indexy. Pokud není v tabulce nebo v metodických poznámkách uvedeno jinak, jedná se o index za sledované období proti stejnému období předchozího roku, přepočtené na stejné ceny, metodiku a organizační strukturu.

◆ Obyvatelstvo

Údaje o počtu, složení obyvatelstva a jejich změnách jsou získávány ze sčítání lidu (zhruba v desetiletých intervalech) a z na sčítání navazujících bilancí a záznamů o pohybu obyvatelstva.

Údaje o stavech a pohybu obyvatelstva se týkají obyvatel, kteří mají v ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na státní občanství. Od roku 2001 (v návaznosti na sčítání lidu, domů a bytů 2001) údaje zahrnují také cizince s vízy nad 90 dnů (podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců), a cizince s přiznaným azylem (podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Od 1. 5. 2004, v návaznosti na tzv. Euronovelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, se údaje týkají občanů zemí EU s přechodným pobytem na území ČR a občanů třetích zemí s dlouhodobým pobytem.

Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině.

Relativní míry jsou definovány na tisíc obyvatel středního stavu, kojenecká úmrtnost jako počet zemřelých do jednoho roku na tisíc živě narozených.

◆ Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt České republiky jako klíčový ukazatel systému národního účetnictví i hlavní složky výdajů na hrubý domácí produkt jsou vypočteny v souladu s principy Evropského systému národních účtů (ESA 1995).

Hrubý domácí produkt představuje souhrn hodnot přidaných zpracování ve všech odvětvích činností považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržních i netržních). Jde o propočet v kupních cenách, za které jsou realizovány tržní výkony (tzn. včetně daní z produktů a bez dotací na produkty). U netržních služeb jsou výkony vyjádřeny souhrnem mezipotřeby, náhrad zaměstnancům a spotřeby fixního kapitálu. Prvotní propočet je proveden v běžných cenách, pro potřeby sledování vývoje s vyloučením vlivu změn cen následuje převod do stálých cen.

Výdaje na konečnou spotřebu domácností zahrnují hodnotu výrobků a služeb užitých domácnostmi pro uspokojení individuálních potřeb, uhrazených z důchodů domácností a pořízených nákupem, dary i formou naturální spotřeby. Nepatří sem však nákupy určené pro podnikatelskou činnost.

Výdaje na konečnou spotřebu vlády a neziskových institucí sloužících domácnostem (včetně společenských organizací) představují hodnotu netržních služeb poskytovaných uvedenými institucemi pro uspokojení individuálních a kolektivních potřeb, hrazenou ze státního rozpočtu, rozpočtu obcí a z jiných příspěvků. Vyčísluje se jako rozdíl mezi výkony (v pojetí výše popsaném) a příjmy z vlastní činnosti (nepatří sem např. daně, pokuty, poplatky) všech rozpočtových institucí a většiny příspěvkových organizací poskytujících netržní služby, zdravotních pojišťoven a neziskových institucí sloužících domácnostem. Společnou charakteristikou těchto institucí je, že jejich činnost není motivována tvorbou zisku.

Tvorba hrubého fixního kapitálu obsahuje hodnotu pořízení hmotného i nehmotného investičního majetku koupeného, převzatého nebo vyrobeného ve vlastní režii, sníženou o jeho prodej a předání. Patří sem i pořízení formou finančního leasingu. Cílem pořízení je vždy využívat tento investiční majetek při produktivní činnosti, nespádají sem předměty dlouhodobé spotřeby pořízené domácnostmi pro uspokojování konečné spotřeby.

Tvorba hrubého kapitálu ve formě **změny stavu zásob, rezerv a cenností** se určuje jako rozdíl mezi doplňováním a čerpáním těchto zásob.

Vývoz zmenšený o dovoz (netto vývoz) charakterizuje vliv zahraničního obchodu zbožím a službami na možnosti užití produkce rezidenty. Jeho zjištění se opírá zejména o výstupy ze statistického šetření vývozu a dovozu zboží ve vztahu k členským zemím EU (v systému Intrastat) a vyčerpávajícího sledování k ostatním zemím (celní deklarace). Údaje o příjmech a výdajích za služby jsou získávány ze statistického šetření a z platební bilance.

◆ Pokladní plnění státního rozpočtu

Uvedeny jsou pouze ukazatele příjmy celkem, výdaje celkem a přebytek (schodek) státního rozpočtu, a to v metodice a cenách jednotlivých sledovaných let. Do roku 1992 existoval ještě federální rozpočet, který není do údajů zahrnut. Je uváděna hodnota rozpočtu příjmů a výdajů platná ke konci období. V ročních údajích je uváděn konečný platný roční rozpočet.

◆ Stav vkladů a půjček domácností celkem

Vklady a půjčky domácností u rezidentských peněžních ústavů obsahují údaje (v národní a cizí měně) za sektor domácností, tj. za jednotlivé občany a drobné podnikatele nezapsané v obchodním rejstříku. Zdrojem informací jsou údaje ČNB.

◆ Indexy cen výrobců

Od ledna 2009 jsou cenové indexy tržních služeb sestavovány, počítány a publikovány v Klasifikaci produkce CZ-CPA. Vyčerpávající informace o nové klasifikaci jsou uvedeny na webových stránkách ČSÚ pod odkazem

<http://czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace>

Cenové indexy jsou počítány na základě cen za výběrové soubory reprezentantů do úhrnu pomocí výpočetního vzorce typu Laspeyres. Pro výpočet se používají váhy základního období (t.j. roční struktura tržeb, výnosů apod.).

$$I_{1/0} = \frac{\sum \frac{P_1}{P_0} p_0 q_0}{\sum p_0 q_0} * 100$$

p1 - cena ve sledovaném období

p0 - cena v základním období

poq0 - stálá váha - hodnotový ukazatel základního období (tržby, výnosy apod.)

Základem publikovaných indexů po provedené standardní revizi v roce 2006 jsou průměrné ceny za rok 2005. Stálou váhou indexů je roční struktura tržeb resp. roční pojistné, roční výnosy za finanční služby apod. za rok 2005.

Ceny, které jsou předmětem statistických zjišťování, jsou cenami převážně realizačními, smluvními (bez vlastní spotřeby), určené výhradně pro tuzemský trh (pro podnikovou sféru). Zjišťované ceny jsou očištěny od daně z přidané hodnoty.

Indexy cen průmyslových výrobců

Ceny průmyslových výrobců jsou zjišťovány měsíčně na základě údajů z vybraných organizací (cca 1 200) za vybrané reprezentanty (cca 4 700). Vykazované ceny jsou ceny sjednané mezi dodavatelem a odběratelem v tuzemsku bez DPH a spotřební daně (bez nákladů na dopravu k zákazníkovi a nákladů s ní spojených) fakturované za významnější obchodní případy.

Z vykázaných cen se na stálých vahách počítá index cen průmyslových výrobců. Ten měří průměrný cenový vývoj všech průmyslových výrobků vyrobených a prodaných na domácím, českém trhu. Za průmyslové výrobky se považují výrobky vyrobené v odvětvích kategorií B až E podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE).

V průběhu roku 2008 došlo k přechodu z původní Standardní klasifikace produkce (SKP 2003) na novou klasifikaci (CZ-CPA 2008). Od ledna 2009 jsou cenové indexy sestavovány, počítány a publikovány v klasifikaci CZ-CPA. Přepočítání cenových indexů za minulé období bylo provedeno až do roku 1991 včetně.

Přepočítání bylo založeno na převodu odpovídajících podílů stálých vah jednotlivých 4-místných tříd SKP do tříd nové klasifikace CZ-CPA.

Bazickým obdobím pro výpočet indexů cen průmyslových výrobců nadále zůstává

prosinec 2005 = 100 a z něj odvozený základ průměr roku 2005 = 100.

Váhové schéma je nadále založeno na struktuře tuzemských tržeb roku 2005.

Růst (pokles) cen průmyslových výrobců udává o kolik % se v dané měsíci zvýšila (snížila) průměrná cenová hladina těchto cen v porovnání s průměrnou cenovou hladinou ve stejném období předchozího roku.

Indexy cen tržních služeb

Úhrnný index cen **tržních služeb v podnikatelské sféře** (tj. mezi podnikatelskými subjekty) je počítán v měsíční časové řadě od roku 1994. Od ledna 2009 cenová šetření zahrnují vybrané služby obsažené v Klasifikaci produkce (CZ-CPA 2008) v oddílech: 49, 50, 51, 52, 53, 61, 62, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 71, 73, 74, 77, 78, 80, 81 a 82.

Výpočet indexů je prováděn na stálých vahách podle vzorce Laspeyresova. Stálou vahou úhrnného indexu je souhrn vah za jednotlivé okruhy služeb za rok 2005. Stálými vahami jednotlivých indexů jsou tržby (výnosy) za rok 2005.

Základním cenovým obdobím je průměr roku 2005. Celkem je zjišťováno pomocí 18 měsíčních výkazů cca 150 stálých cenových reprezentantů od cca 600 respondentů.

Jsou zjišťovány jak realizační, smluvní ceny (bez vlastní spotřeby), tak ceny dosud stanovené centrální cenovou regulací. Jedná se převážně o ceny služeb, určených pro tuzemský trh. Ceny jsou bez daně z přidané hodnoty.

◆ Spotřebitelské ceny

Vývoj spotřebitelských cen se sleduje na spotřebních koších založených na souboru vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem. Za cenové reprezentanty byly vybrány takové výrobky a služby, které se významně podílejí na vydáních obyvatelstva a svým rozsahem pokrývají celou sféru spotřeby. Celkový počet reprezentantů je cca 710.

Váhy ve spotřebních koších pro výpočet indexů spotřebitelských cen od roku 2007 byly stanoveny na základě údajů o výdajích domácností podle výsledků statistiky rodinných účtů za rok 2005, které byly korigovány na základě údajů statistiky národních účtů.

Ceny jednotlivých druhů zboží a služeb zjišťují měsíčně přímo ve vybraných prodejnách a provozovnách služeb pracovníci ČSÚ.

Výpočet indexů spotřebitelských cen je prováděn na stálých vahách podle vzorce Laspeyresova. Základním obdobím pro výpočet indexu je prosinec 2005.

◆ Peněžní příjmy a vydání domácností

Údaje o příjmech a vydáních domácností byly získány z výsledků výběrového šetření statistiky rodinných účtů. Jednotkou výběru a zpravodajskou jednotkou je domácnost, tzn. soubor osob společně bydlících a společně hospodařících. Výběr domácností (zpravodajů) statistiky rodinných účtů se provádí záměrným kvótním výběrem.

Do roku 2005 byly výběrovými znaky sociální skupina domácnosti, (která se určovala podle sociální příslušnosti osoby stojící v čele domácnosti) a čistý peněžní příjem na osobu. Třetím výběrovým znakem byl počet nezaopatřených dětí (u domácností ekonomicky aktivních osob) nebo počet členů a pohlaví (u domácností důchodců bez aktivních členů).

Od roku 2006 je základním výběrovým znakem **ekonomická aktivita a postavení osoby v čele domácnosti**. Domácnosti s ekonomicky aktivní osobou v čele se třídí podle jejího postavení v zaměstnání, u domácností zaměstnanců i podle jejího vzdělání. Domácnosti s ekonomicky neaktivní osobou v čele se v dalším stupni člení v závislosti na tom, zda je některý z dalších členů domácnosti ekonomicky aktivní, příp. zda v čele domácnosti je důchodce.

Pro 3 nejvýznamnější skupiny domácností se používají ještě další výběrová kritéria, a to:

- **čistý peněžní příjem na 1 člena domácnosti a počet nezaopatřených dětí** pro domácnosti zaměstnanců a domácnosti osob samostatně výdělečně činných.
- **důchod na 1 člena domácnosti a počet členů** (u jednočlenných domácností také pohlaví osoby) pro domácnosti důchodců bez ekonomicky aktivních členů.

Výběrový znak **velikost obce a druh domu** se týká všech skupin domácností. Samostatné kvóty podle velikosti obce a druhu domu jsou předepsány pro výše uvedené nejvýznamnější skupiny domácností, zatímco zbývající skupiny se pro tento výběrový znak slučují do jedné kategorie.

Publikované údaje (měsíční průměry v Kč na osobu):

1. **Průměrná domácnost (do roku 2005) resp. domácnosti celkem (od roku 2006)** – do roku 2005 nebyly ve výběru zastoupeny určité typy domácností s nižší četností výskytu (např. domácnosti nezaměstnaných, důchodců s ekonomicky aktivními členy apod.). Odhad průměrné domácnosti zpravodajského souboru se získával převážením podle sociálních skupin (na základě struktury domácností zjištěné v mikrocensu), které odstranilo disproporci v zastoupení jednotlivých sociálních skupin v souboru. Od roku 2006 výběr zahrnuje všechny typy domácností zastoupené v populaci, přičemž je zredukován počet důchodců bez ekonomicky aktivních členů. Při zpracování se tato disproporce eliminuje převážením, takže podíl jednotlivých skupin domácností odpovídá jejich skutečnému zastoupení v populaci.
2. **Domácnosti zaměstnanců** jsou domácnosti s osobou v čele v pracovním nebo služebním poměru, která pracuje na základě pracovní smlouvy nebo na základě dohody (o pracovní činnosti, o provedení práce). Zaměstnanci jsou i pracující členové produkčních družstev (včetně zemědělských), společníci s.r.o. a komanditisté komanditních společností, kteří pro společnost vykonávají práci na základě pracovní smlouvy a pobírají za ni odměnu, která je příjmem ze závislé činnosti.
3. **Domácnosti důchodců bez ekonomicky aktivních členů** jsou domácnosti s osobou v čele pobírající jakýkoliv druh důchodu kromě sirotčího, která nepracuje buď vůbec nebo má její pracovní činnost pouze omezený rozsah (tzn. její roční příjmy z pracovní činnosti nepřesáhnou 12 tis. Kč); tato omezující podmínka platí i pro ostatní členy domácnosti.

Definice položek:

Čisté peněžní příjmy a čistá peněžní vydání jsou celkové peněžní příjmy resp. vydání, od kterých jsou odečteny částky na zdravotní a sociální pojištění a zálohy na daň z příjmů. Nezahrnují také vybrané úspory, přijaté bezhotovostní půjčky, úvěry a výpůjčky resp. vklady, splacené bezhotovostní půjčky, úvěry a půjčky soukromým osobám. Čistý peněžní příjem je jedním z výběrových znaků, jeho vývoj je tak přirozeně dopředu stanoven, a proto je ho nutno chápat jako doplňkovou informaci.

Jednotlivé skupiny výdajů zahrnují:

potraviny a nealkoholické nápoje – všechny druhy potravinářských výrobků a nealkoholických nápojů zakoupené pro spotřebu v domácnosti,

alkoholické nápoje, tabák – všechny druhy alkoholických nápojů (vč. míchaných a nealkoholického piva) zakoupené pro spotřebu v domácnosti, tabák a tabákové výrobky,

odívání, obuv – oděvní materiály, osobní prádlo, pletené svrchní ošacení, konfekce, sportovní a pracovní oblečení, vč. oděvů zhotovených na zakázku, čištění, opravy a půjčování oděvů; obuv všech druhů, vč. zakázkové, opravy a čištění obuvi,

bydlení – nájemné, vodné a stočné, sběr pevných odpadů a ostatní komunální služby, dodávka tepla a teplé vody, elektřina, plyn, tuhá a kapalná paliva, výrobky a služby pro běžnou údržbu, opravy, rekonstrukce a výstavba domu a bytu,

bytové vybavení, zařízení domácnosti vč. oprav – nábytek, bytové zařízení a doplňky, podlahové krytiny, bytový textil, ložní a stolní prádlo, domácí spotřebiče (chladničky, pračky, sporáky, vysavače aj.), nádobí, nářadí, nástroje a různé potřeby pro dům a zahradu, zboží a služby pro běžnou údržbu domácnosti (prací, čistící a úklidové prostředky, mytí oken, úklid, čištění koberců aj.),

doprava a spoje – nákup osobních dopravních prostředků, provoz osobních dopravních prostředků (pohonné hmoty, oleje a provozní náplně, náhradní díly, příslušenství a vybavení osobních dopravních prostředků, opravy a údržba, ostatní služby týkající se osobních dopravních prostředků, např. nájemné za garáž nesouvisející s bydlením, parkování, zapůjčení auta, dálniční známka, autoškola aj.), všechny druhy veřejné osobní dopravy a dopravní služby, poštovní služby, nákup telefonních přístrojů, příslušenství a karet, telefonické služby vč. služeb přenosu dat a informací,

volný čas – zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku (televizory a videa, radiopřijímače a magnetofony, CD přehrávače, fotoaparáty, počítače vč. software) a jejich opravy, média pro záznam zvuku a obrazu (gramofonové desky, videokazety, CD disky, magnetofonové pásky, filmy), výrobky a zařízení pro rekreaci a sport, hudební nástroje, hračky, sběratelské předměty, květiny a potřeby pro jejich pěstování, domácí zvířata a potřeby pro jejich chov, veterinární služby, rekreační, kulturní a sportovní služby, poplatky za rozhlas a televizi, noviny, knihy a papírenské zboží, rekreace s komplexními službami zahraniční a domácí,

stravovací a ubytovací služby – jídla (bez nápojů) v restauracích aj. stravovacích zařízeních vč. dopravních prostředků, svatební a jiné hostiny v podnicích veřejného stravování, dodávaná hotová jídla, jídla v závodních a školních jídelnách, stravování v mateřských školách; ubytování v hotelech, penzionech, turistických ubytovnách, kempech, v soukromí aj.,

náplň ostatních položek je zřejmá z jejich názvu.

Od roku 1999 se vydání domácností třídí podle klasifikace CZ-COICOP – Klasifikace individuální spotřeby podle účelu. Uplatněním této klasifikace se změnil způsob zařizování položek, přičemž u některých sledovaných položek se proti třídění používanému do r. 1998 včetně podstatně změnila jejich vnitřní náplň. Aby bylo možné porovnávat údaje v časové řadě, bylo nutno náplň skupin vydání upravit, takže již přesně neodpovídají ani dříve publikovaným údajům ani klasifikaci COICOP.

◆ **Zaměstnanci a mzdy**

Údaje se týkají zaměstnanců v evidenčním počtu ekonomických subjektů, který zahrnuje osoby v pracovním, služebním nebo členském poměru (kde součástí členství je též pracovní vztah) k zaměstnavateli (dále jen „pracovní poměr“).

V údajích o počtu zaměstnanců a průměrných hrubých měsíčních mzdách nejsou zahrnuty osoby vykonávající veřejné funkce (např. poslanci, senátoři, uvolnění členové zastupitelstev všech stupňů), soudci, ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené (nepracují-li současně v pracovním poměru), učni, osoby pracující pro firmu na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, zaměstnanci ekonomických subjektů statisticky nesledovaných.

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplátky ke mzdě nebo platu, prémie a odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu po dobu prvních 14 kalendářních dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti (karantény) placené zaměstnavatelem. Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na všeobecné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.

Od 1. čtvrtletí 2009 došlo ve statistice práce a mezd ke změnám v metodice zjišťování a prezentaci výsledků.

Mezi nejdůležitější změny v metodice patří:

- údaje jsou zpracovávány a publikovány podle nové Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE (národní verze NACE Rev.2), která nahradila dříve používanou klasifikaci OKEČ (národní verze NACE Rev.1.1),
- byly uplatněny nové metody odhadů nonresponse a nově zavedeny doodhady za nešetřenou část populace, které vycházejí z administrativních zdrojů dat,
- údaje o počtu zaměstnanců a průměrných mzdách jsou uvedeny v přepočtu na plně zaměstnané (dříve na fyzické osoby), za celé národní hospodářství.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách podle délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou (plnou) pracovní dobu.

Průměrná hrubá měsíční mzda za celé národní hospodářství zahrnuje údaje za všechny zaměstnance. Je uvedena na přepočtené počty zaměstnanců, zohledňuje tak délku pracovních úvazků zaměstnanců.

◆ **Index nákladů práce**

Index nákladů práce je čtvrtletní ukazatel vývoje trhu práce, který měří změnu hodinových nákladů práce v aktuálním čtvrtletí k základnímu období (celý rok 2005). Výpočet vychází z existujících datových zdrojů: data o mzdách jsou přebírána ze čtvrtletního výkaznictví ČSÚ – odhady za celé národní hospodářství; ostatní náklady práce jsou konstruovány jako odhady ze struktury ročního šetření o úplných nákladech práce; data za odpracované hodiny jsou vypočtena pomocí skutečně odpracovaných hodin za týden ve čtvrtletí z Výběrového šetření pracovních sil. Schéma výpočtu LCI je legislativně upraveno nařízením Evropské Rady a Parlamentu č. 450/2003 a dále nařízením Evropské komise č. 1 216/2003.

Úplné náklady práce jsou celkové náklady zaměstnavatele na získání a výchovu zaměstnanců, na odměňování za práci a na zabezpečení sociálních potřeb zaměstnanců. Zahrnují mzdy a platy (včetně náhrady mzdy za neodpracovanou dobu), sociální náklady a výdaje (zákonné a dobrovolné), sociální požitky, personální náklady a daně a dotace související se zaměstnáváním lidí.

◆ **Nezaměstnanost**

Zdrojem dat o počtech neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR.

Míra registrované nezaměstnanosti je počítána jako podíl, kde do konce 2. čtvrtletí 2004 je v čitateli počet neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce k poslednímu dni sledovaného období a ve jmenovateli je pracovní síla, tj.

- a) počet pracovníků ve všech sektorech NH s jediným nebo hlavním zaměstnáním vč. žen na mateřské a další mateřské dovolené (z podnikového zjišťování) plus počet neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce k poslednímu dni sledovaného období (do konce 1. čtvrtletí 1994),
- b) počet zaměstnaných z výběrového šetření pracovních sil (klouzavý roční průměr) plus počet neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce k poslednímu dni sledovaného období (od 2. čtvrtletí 1994 do konce roku 1996),
- c) počet zaměstnaných z výběrového šetření pracovních sil plus počet neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce (vše klouzavý roční průměr). Do zaměstnanosti se na rozdíl od předchozích období nezapočítávají ženy na další mateřské dovolené (od 1. čtvrtletí 1997).

Od 3. čtvrtletí 2004 přistoupilo Ministerstvo práce a sociálních věcí k metodické změně spočívající v odlišném zahrnování některých skupin osob jak do čitatele, tak do jmenovatele. **V čitateli je počet tzv. dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání** vč. občanů ČR a občanů EU (EHP), jsou to evidovaní nezaměstnaní ke konci období, kteří mohou ihned nastoupit do zaměstnání, a **ve jmenovateli je pracovní síla**, tj. počet zaměstnaných z výběrového šetření pracovních sil plus počet zaměstnaných občanů EU (EHP) plus počet pracujících cizinců ze třetích zemí s platným povolením k zaměstnání či živnostenským oprávněním plus počet dosažitelných neumístěných uchazečů o zaměstnání (vše klouzavý roční průměr).

◆ **Míra volných pracovních míst**

Míra volných pracovních míst se počítá jako podíl volných míst na celkovém počtu obsazených a volných míst. V souladu s doporučením Eurostatu je použita metodika, která do celkového počtu volných míst nezahrnuje místa vznikající u firem či soukromníků, do té doby bez zaměstnanců. Počet volných míst je přebírán ze statistiky MPSV, počet obsazených míst je v podmínkách ČR definován jako součet počtu zaměstnanců a členů produkčních družstev s jediným a dalším zaměstnáním z výběrového šetření pracovních sil.

◆ **Vybrané ukazatele z VŠPS**

Veškeré údaje v časové řadě jsou v jednotné metodice odpovídající platným definicím Eurostatu a doporučením ILO. Všechny údaje do roku 1997 včetně jsou z ročních období přepočítány na kalendářní čtvrtletí. Od roku 1998 se již údaje zjišťují v kalendářních čtvrtletích.

Do počtu **zaměstnaných v národním hospodářství** nejsou zahrnuty ženy na další mateřské dovolené, resp. osoby na rodičovské dovolené. Na druhé straně sem jsou zahrnuti příslušníci armády, tj. jak vojáci z povolání, tak i vojáci v základní vojenské službě (posledně jmenovaní pouze do roku 2004).

Kategorie **nezaměstnaných** koresponduje s definicí ILO, tzn., že vedle osob splňujících tři standardní podmínky (osoba nemá zaměstnání, ochota nastoupit do zaměstnání během 14 dnů, aktivní hledání práce) pro zařazení mezi nezaměstnané zahrnuje i osoby, které si již práci našly, ale nástup je stanoven do 3 měsíců od nalezení.

◆ **Zahraniční obchod**

Zdrojem informací o zahraničním obchodu jsou data získávaná celními orgány. Od roku 2004 zajišťuje jejich sběr a prvotní kontrolu Generální ředitelství cel, další zpracování, kontrolu a následné zveřejnění dat provádí Český statistický úřad.

V souladu se závaznými předpisy EU je zjišťování údajů o vývozu a dovozu legislativně upraveno celním zákonem č. 13/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s platností od 1. května 2004 vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 199/2004 Sb., pro obchod se třetími zeměmi, kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se ruší některé vyhlášky upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží, ve znění pozdějších předpisů. Pro Intrastat byla s účinností od 1. ledna 2009 vydána nová vyhláška č. 393/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropského společenství, ve znění vyhlášky č. 563/2006 Sb.

Statistika zahraničního obchodu je souhrnem vnitrounijního obchodu (tj. obchodu se členskými státy EU) a obchodu se státy mimo EU. Údaje o zboží, které je předmětem obchodu mezi členskými státy Společenství, předává zpravodajská jednotka celnímu úřadu na výkazu pro Intrastat s údaji o odeslání zboží nebo přijetí zboží. Údaje o vyváženém a dováženém zboží v rámci obchodu se státy mimo EU se uvádějí v písemném celním prohlášení na tiskopise Jednotný správní doklad.

◆ Registr ekonomických subjektů

Tabulka o počtech jednotek v registru ekonomických subjektů je sestavena na základě údajů z registru ekonomických subjektů podle stavu registrace k příslušnému datu.

Registr ekonomických subjektů eviduje právnické osoby, organizační složky státu, které jsou účetní jednotky a dále fyzické osoby, které mají postavení podnikatele.

Ekonomický subjekt, který podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu, se považuje za statistickou jednotku typu podnik (viz nařízení Rady č. 696/1993 a č. 177/2008).

Soukromí podnikatelé celkem zahrnují do konce roku 1991 fyzické osoby s povolením k podnikání podle zákona č. 105/90 Sb., o soukromém podnikání občanů, od roku 1992 fyzické osoby s živnostenským oprávněním a od 3. čtvrtletí 1991 i samostatně hospodařící rolníky, u kterých od 1. 5. 2004 do 1. 5. 2009 proběhla transformace na zemědělské podnikatele – fyzické osoby.

Obchodní společnosti zahrnují veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, komanditní společnosti na akcie (do r. 1992) a akciové společnosti. Družstva zahrnují i družstevní podniky. Do počtu státních podniků nejsou od roku 1994 zahrnuty státní podniky v likvidaci.

Důvodem poklesu počtu jednotek v 1. čtvrtletí 1994 je dokončení promítnutí přeregistrace podnikatelů podle živnostenského zákona.

◆ Zemědělství

Do prodeje jatečných zvířat celkem bez drůbeže je zahrnut prodej jatečného skotu, jatečných prasat, jatečných ovcí, jatečných koz a jatečných koní (od roku 1998 do roku 2002 pouze prodej jatečného skotu a jatečných prasat).

Od roku 2003 (v souladu s harmonizací výkaznictví dle požadavků EU) nejsou početní stavy skotu a prasat sledovány ve 3. čtvrtletí.

◆ Průmysl

Index průmyslové produkce (IPP) měří vlastní výstup průmyslových odvětví i průmyslu celkem očištěný od cenových vlivů. Jedná se o základní ukazatel konjunkturální statistiky průmyslu. Při jeho výpočtu se z větší části vychází z tržeb za vlastní výrobky a služby přeceněné do stálých cen. V případě vybraných odvětví (oddíly CZ-NACE 05, 06, 19, 35) charakterizují vývoj odvětví fyzické objemy produkce výrobních reprezentantů. Index je primárně počítán jako měsíční bazický index, v současné době k průměrnému měsíci roku 2005, a to na úrovni dvouciferného oddílu CZ-NACE. Při agregaci na vyšší úroveň se využívají váhy odvozené ze struktury přidané hodnoty v bazickém roce (agregace na úroveň sekcí, hlavních průmyslových seskupení a na průmysl celkem). Od bazických indexů jsou dále indexy meziroční a případné kumulace v čase (čtvrtletní, pololetní, roční kumulace). V souladu s předpisy Eurostatu index průmyslové produkce pokrývá sekce CZ-NACE B, C, D (kromě skupiny 35.3).

Dříve používaná klasifikace OKEČ (národní verze NACE Rev.1.1.) byla nahrazena novou klasifikací ekonomických činností CZ-NACE (národní verze NACE Rev.2).

(http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika)

◆ Stavebnictví

Stavebními pracemi se rozumí provádění specializovaných i nesespecializovaných stavebních činností. Patří sem práce na novostavbách, opravách, provádění nástaveb a přestaveb budov i inženýrských děl, výstavba prefabrikovaných objektů na staveništi a staveb dočasného charakteru. Zahrnují se i montážní práce stavebních konstrukcí a hodnota zabudovaného materiálu a konstrukcí. Jedná se o práce uvedené v CZ-CPA pod kódy 41, 42 a 43.

Index je vypočten ze stálých cen roku 2005.

◆ Bytová výstavba

Bytem se rozumí místnost nebo soubor místností, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a mohou tomuto účelu sloužit jako samostatné bytové jednotky. Do počtu bytů se započítávají i samostatné pokoje v žákovských domovech, vysokoškolských kolejích, domovech pracujícího dorostu a pokoje ve svobodárnách, které nejsou obhospodařovány obecními úřady.

Byty zahájené jsou od roku 2006 byty v těch domech, jejichž výstavba byla ve sledovaném období povolena na základě vydaného stavebního povolení, a od roku 2007 na základě vydaného stavebního povolení nebo stavebního ohlášení, a to bez ohledu na to, zda tyto byty byly ve sledovaném období dokončeny či nikoliv. Za dům je pro účely této definice považován rodinný dům, bytový dům, nástavba, vestavba nebo přístavba k oběma uvedeným domům, dům s pečovatelskou službou a domov – penzion, nebytový objekt (služební byty – zpravidla mimo bytové objekty) a jakýkoliv nebytový prostor, jehož adaptací vznikne nový byt.

Byty dokončené jsou byty, na které ve smyslu zákona č. 183/2006 Sb. (Stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, byl příslušným stavebním úřadem do konce sledovaného období podle § 122 vystaven kolaudační souhlas.

◆ Stavební povolení

Stavebním ohlášením se rozumí povolení jednoduchých staveb podle § 104 odst. 2 písmeno a) až d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Stavební povolení je stanovení závazných podmínek pro provedení a užívání stavby ve smyslu § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

Počty stavebních ohlášení a stavebních povolení stavební úřady sčítají a je na ně nahlíženo jako na stavby povolené.

Orientační hodnota staveb zahrnuje celkové náklady včetně technologie (v běžných cenách) vynaložené na přípravu, realizaci a uvedení stavby do provozu.

◆ Tržby v motoristickém segmentu, maloobchodě, ubytování, stravování a pohostinství

Tržby v motoristickém segmentu, maloobchodě, ubytování, stravování a pohostinství – celkové tržby s DPH za zboží, vlastní výrobky a služby, zjišťované měsíčním šetřením na konstantním poli podniků.

Publikovaný ukazatel je index těchto tržeb proti stejnému období předchozího roku, a to za motoristický segment, maloobchod, ubytování, stravování a pohostinství; podle nové mezinárodní klasifikace činností (CZ-NACE Rev. 2) místo původní (označované jako OKEČ, jinak CZ-NACE Rev. 1.1) se jedná o tyto oddíly:

- 45 tržby za obchod, údržbu a opravy motorových vozidel
- 45 tržby maloobchodu kromě motorových vozidel včetně maloobchodního prodeje pohonných hmot
- 55 tržby za ubytování
- 56 tržby za stravování a pohostinství

Specifikace indexů tržeb podle podrobnějšího sortimentního členění:

maloobchod kromě maloobchodního prodeje pohonných hmot – CZ-NACE 47 bez 47.3

maloobchodní prodej pohonných hmot – CZ-NACE 47.3

maloobchod s převahou potravin v nesespecializovaných prodejnách – CZ-NACE 47.11

maloobchod s potravinami ve specializovaných prodejnách – CZ-NACE 47.2

maloobchod s nepotravinářským zbožím – CZ-NACE 47.19 + 47.4 až 47.9

ubytování – CZ-NACE 55

stravování a pohostinství – CZ-NACE 56

Index v běžných cenách: stejné období předchozího roku = 100

Index ve stálých cenách: stejné období předchozího roku = 100

(pro deflaci použit cenový index k průměru roku 2005)

Revize

Se zpracováním únorových dat je prováděna revize lednových dat. V případě potřeby se provádějí revize dat se zpracováním prvního měsíce, který následuje po publikování čtvrtletních dat, např. se zpracováním dubnových dat se revidují data za leden až březen. Definitivní údaje budou publikovány po zpracování všech měsíců sledovaného roku, nejpozději v červnu následujícího roku.

◆ Doprava

Ukazatel „**Přeprava věcí**“ vyjadřuje skutečnou hmotnost nákladu v tunách přepraveného na základě smlouvy o přepravě věcí.

Ukazatel „**Vnitrostátní přeprava**“ – nákladka i vykládka přepravovaných věcí v tunách se uskutečnila na území České republiky.

Ukazatel „**Přepravené osoby**“ vyjadřuje počet osob přepravených veřejnou autobusovou / železniční dopravou v daném období. Do ukazatele nejsou zahrnuty osoby přepravené MHD.

◆ Návštěvnost v hromadných ubytovacích zařízeních

Údaje o návštěvnosti v hromadných ubytovacích zařízeních vycházejí z pravidelného šetření organizovaného ČSÚ. Do roku 2002 (včetně) byla hromadná ubytovací zařízení do šetření zahrnována na základě náhodného 30 % výběru z Registru ubytovacích zařízení. Byla stanovena měsíční výkaznická povinnost pro respondenty a výsledky byly zveřejňovány čtvrtletně. Od roku 2003 jsou do šetření zahrnuta všechna hromadná ubytovací zařízení plošně. Šetření je rozděleno na měsíční šetření, do kterého jsou zahrnuty vybrané jednotky, a čtvrtletní šetření obsahující zbylá hromadná ubytovací zařízení. Údaje o návštěvnosti jsou souhrnem zpracovaných dat za předložené dotazníky a za statisticky dopočtená data ubytovacích zařízení, od kterých nebyl vyplněný dotazník získán.

V září 2007 provedl ČSÚ revizi dat za období 2000–2006 v souvislosti se změnou územního členění ve smyslu Zákona č. 387/2004 Sb., o změnách hranic krajů. Při této příležitosti došlo rovněž k zpeřné opravě údajů. Revize se dotkla dat za jednotlivé kraje nikoli údajů za ČR celkem.

◆ **Hromadné ubytovací zařízení** – zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky, sloužící pro účely cestovního ruchu, tj. poskytující přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kursu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech apod.

◆ **Počet hostů** – host v ubytovacím zařízení je každá osoba (nezahrnuje se personál a majitelé ubytovacího zařízení, kteří v ubytovacím zařízení bydlí), která použila služeb zařízení k přechodnému ubytování včetně dětí. Host může použít služeb ubytovacího zařízení z důvodu dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kursu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech apod. V rekreačních zařízeních a školících střediscích podniku (odborových svazů) se hostem rozumí každá osoba, která použila zařízení k přechodnému ubytování z výše vyjmenovaných důvodů, ať se jedná o vlastní zaměstnance podniku, jejich rodinné příslušníky nebo osoby k podnikům cizí. V léčebných lázních se hostem rozumí každá osoba, která podstoupí lázeňskou léčbu bez ohledu na způsob hrazení léčby, komplexnost léčby apod. Mezi hosty se nezapočítávají osoby, které využívají služeb ubytovacího zařízení k přechodnému ubytování za účelem zaměstnání, či řádného studia (pokud doba jeho trvání překročí 1 rok).

◆ **Počet přenocování** – celkový počet přenocování (strávených nocí) hostů ubytovaných v ubytovacích zařízeních ve sledovaném období.

◆ Indexy tržeb bez DPH ve vybraných službách

Indexy tržeb slouží pro analýzy krátkodobého vývoje a možné predikce budoucího vývoje v jednotlivých odvětvích. Zdrojem dat je měsíční statistické zjišťování SP 1-12 s přílohami.

Měsíčně jsou sledovány celkové tržby bez DPH za zboží, vlastní výroby a služby. Publikovaný ukazatel je index těchto tržeb proti stejnému období předchozího roku za sekce L, M a N podle Klasifikace ekonomických činností CZ – NACE.

Výše uvedené sekce zahrnují následující oddíly činností:

Sekce L – Činnosti v oblasti nemovitostí

oddíl 68 Činnosti v oblasti nemovitostí

Sekce M – Profesionální, vědecké a technické činnosti

oddíl 69 Právní a účetnické činnosti

oddíl 70 Činnosti v oblasti nemovitostí

oddíl 71 Činnosti v oblasti nemovitostí

oddíl 73 Činnosti v oblasti nemovitostí

oddíl 74 Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení

Sekce N – Administrativní a podpůrné činnosti

oddíl 77 Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu

oddíl 78 Činnosti související se zaměstnáním

oddíl 79 Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti

oddíl 80 Bezpečnostní a pátrací činnosti

oddíl 81 Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny

oddíl 82 Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání

V rámci sekce M nejsou sledovány oddíly 72 – Výzkum a vývoj a 75 – veterinární činnosti, sekce N neobsahuje skupinu 813 – činnosti spojené s úpravou krajiny.

◆ Sociální dávky a sociální výpomoci, příspěvky na sociální zabezpečení

Na základě doporučení zahraniční mise Eurostatu v červnu 2007 dochází ke změně v pojetí obsahu sociálních příspěvků a sociálních dávek. Do sociálních dávek (D.62) pro domácnosti jsou od roku 2004 imputovány i prostředky na zdravotní pojištění za osoby za něž je plátcem stát (děti, studenti, důchodci apod.). Výše uvedeného příspěvku je pak vykázána jako výdaj domácností (S.14) na zdravotní pojištění a jako příjem zdravotních pojišťoven (S.1314) v rámci D.61. Tato druhá imputace vyplývá z potřeb vyrovnání vztahu k sociálním dávkám.

V souvislosti s tím byly z hodnoty transferů uvnitř sektoru vládních institucí (D.73) tyto platby státu mezi ústředními vládními institucemi (S.1311) a fondy sociálního zabezpečení (S.1314) vyloučeny.

Změna v pojetí sociálních příspěvků a dávek v časové řadě od roku 1995 bude provedena až při revizi národních účtů.

Sociální dávky a sociální výpomoci vyplacené domácnostem jsou běžné, pravidelné i nepravidelné, peněžní i naturální platby (transfery) občanům z fondů sociálního zabezpečení, včetně dávek z rozpočtů ústředních orgánů pro tzv. necivilní složky a dávek ze zahraničí. Dále se sem zahrnují platby z důchodového připojištění od pojišťoven (na základě právních nároků), dobrovolné podpory od zaměstnavatelů, vlády a od soukromých neziskových organizací, které poskytují služby obyvatelstvu. Sociální dávky a výpomoci se rozdělují na :

Dávky důchodového pojištění, které zahrnují starobní, invalidní, sirotčí a jiné důchody (včetně důchodů z připojištění).

Dávky nemocenského pojištění zahrnují nemocenské, podporu při ošetřování člena rodiny, peněžitou pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a dávky nemocenského pojištění jinde nezařazené. Nezahrnuje náhrady mezd v době nemoci poskytované zaměstnavatelem.

Dávky v nezaměstnanosti. Podporu v nezaměstnanosti pobírá uchazeč o zaměstnání, registrovaný u úřadu práce, zpravidla po dobu šesti měsíců. Po uplynutí této doby je uchazeč o zaměstnání hmotně zabezpečen podle předpisů o sociálním zabezpečení.

Dávky státní sociální podpory zahrnují přídavek na dítě, sociální příplatek, porodné, rodičovský příspěvek, zaopatřovací příspěvek a dávky péstounské péče.

Ostatní dávky a výpomoci jiné než naturální a imputovaný státní příspěvek na zdravotní pojištění za osoby za něž je plátcem stát zahrnují dále dávky vyplácené obecními úřady, tj. prováděné v rámci jejich programů sociální péče o staré občany, rodinu a populaci. Patří sem také sociální dávky poskytované mimo vládní programy sociálního zabezpečení, tj. sociální podpory od zaměstnavatele (např. náhrady mezd v době nemoci poskytované zaměstnavatelem nebo podpory ze sociálního fondu), zvláštní dávky příslušníků ozbrojených sborů z povolání, dávky a odškodnění válečným veteránům a perzekuovaným osobám a ostatní dávky sociálního zabezpečení jinde nezařazené.

Naturální sociální dávky zahrnují především hodnotu výkonů zdravotních zařízení ve výši uhrazené zdravotními pojišťovnami (96 až 98 % naturálních dávek), dávky státní sociální podpory poskytované na bydlení a pohřebné a především věcné dávky poskytované v rámci programů pro osoby zdravotně postižené a péče o staré občany.

Příspěvky na sociální zabezpečení za sektor domácností obsahují všechny (povinné i dobrovolné) platby hrazené přímo nebo zprostředkovaně těm, kdo poskytují sociální dávky, tj. fondy sociálního zabezpečení (vč. fondu nezaměstnanosti), zdravotní pojišťovny a penzijní fondy. Jsou uvedeny od roku jejich zákonného zavedení.

Sociální příspěvky zaměstnavatelů zahrnují zákonné sociální pojištění (na zajištění penzí, nemocenského, včetně příspěvku do fondu nezaměstnanosti), zdravotní a zákonné pojištění škod při pracovních úrazech nebo nemoci z povolání. Dobrovolné sociální příspěvky obsahují příspěvky zaměstnavatelů na penzijní připojištění, dobrovolné příspěvky na zdravotní a životní pojištění.

Platby těchto příspěvků vytvářejí nárok občana na sociální dávky a na zabezpečení lékařské péče ve prospěch pojištěnce nebo uživatele náhrady (např. nároky rodinných příslušníků nebo dědiců při úmrtí pojištěné osoby).

Plátcem příspěvků jsou zaměstnavatelé, kteří platí pojistné za své zaměstnance, zaměstnanci (formou srážky ze mzdy), samoplátci (tj. osoby samostatně výdělečně činné a jiné osoby, které se účastní daného systému pojištění) a stát.

METHODOLOGICAL NOTES

This publication presents annual time series (mostly from the year 1985), quarterly time series and (exceptionally) monthly time series. Shown in addition to absolute figures are indices, too. Unless stated otherwise in the tables or methodological notes, the index describes the state in the reference period related to the state in the corresponding period of the preceding year, all governed by the same prices, methodology and organisational structure.

◆ Population

Figures showing the population size, structure and their changes are derived from decennial population censuses and additional information on population balances and vital statistics linked to the censuses.

The figures on the population and vital statistics cover Czech residents, irrespective of citizenship. The data for 2001 and later years are derived from the Population and Housing Census 2001 and also include foreigners with 90+ day visas (as stipulated by Act No. 326/1999 Sb., on the Stay of Foreigners) and foreigners who were granted asylum (pursuant to Asylum Act No. 325/1999 Sb.). Since 1 May 2004, following up the so-called Euro-amendment to Act No. 326/1999 Sb., on the Stay of Foreigners, the data have been referring to citizens of the EU member states with temporary stay in the Czech Republic and citizens of third countries with long-term stay.

The presented data also include marriages, births and deaths of Czech citizens with permanent residence in the CR, which occurred abroad.

Relative rates are defined per 1 000 individuals (mid-year population), infant mortality is shown in terms of the number of deaths up to 1 year of age per 1 000 live births.

◆ Gross domestic product

The gross domestic product of the Czech Republic – the key indicator of the system of national accounts – and the principal components of GDP expenditure are calculated in compliance with the principles of the European System of National Accounts (ESA 95).

Gross domestic product is the sum of values added by all industries of activities considered productive in the system of national accounts (i.e., including market and non-market services). Its calculation uses purchase prices, at which market outputs are implemented (i.e. including taxes on products and excluding subsidies on products). For non-market services, output is the sum of intermediate consumption, compensation of employees and fixed capital consumption. Initial calculations are made at current prices and the results are deflated to constant prices so that development not affected by price fluctuations can be monitored.

Final household consumption expenditure comprises the value of goods and services used by households to satisfy their individual needs, paid for from household incomes of and acquired by purchase, as gifts or consumption in kind. Purchases for business activities are excluded.

Final consumption expenditure by government and private non-profit institutions serving households (including membership organisations) is the value of non-market services provided by the above-mentioned institutions to satisfy individual and collective needs. It is paid from the state budget, local government budgets and other contributions. The final consumption expenditure is quantified as the difference between outputs as described above and incomes from own activities (e.g. taxes, penalties, and fees are not counted in) of all budgetary and most semi-budgetary organisations providing non-market services, as well as of health insurance companies and non-profit private institutions serving households. The common characteristic of these institutions is that their activities are not motivated by the making of profits.

Gross fixed capital formation includes the value of acquired tangible and intangible fixed assets purchased, taken over or produced on own account minus disposals of these assets. Acquisition via financial leasing is included, too. An objective of the acquisition is always to use these fixed assets for productive activities. The indicator excludes consumer durables acquired by households to satisfy final consumption.

Gross capital formation through **changes in inventories, reserves and valuables** is calculated as the difference between additions to and drawings on the inventories.

Exports minus imports (net exports) describe the resulting impact of external trade in goods and services on the possibility to use the production by residents. These figures are derived from the

outputs of statistical survey on export and import of goods in relation to the EU Member States (in Intrastat system) and from wide monitoring in relation to other countries (customs declaration). Data on income from and expenditure on services are obtained from statistical survey and the balance of payments.

◆ **State budget current performance**

Given are only total incomes, total expenditures and state budget surplus/deficit, governed by the methodology and prices in force in the individual years. The figures exclude the federal budget that had existed by 1992. Shown are state budget revenue and expenditure related to the end of period. The annual figures include the final state budget valid for given year.

◆ **Deposits and credits of households, total**

Deposits of households in and **credits of households** from resident financial institutions include data (in domestic and foreign currencies) for the sector of households (i.e. for individual citizens and small unincorporated entrepreneurs). The source underlying the presented information is data provided by the Czech National Bank.

◆ **Producer price indices**

Since January 2009 market services indices are compiled, calculated and published in the **Classification of Products by Activity CZ-CPA**. Detailed information on the new classification is available on the CZSO web site: <http://czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace>.

The indices are derived from prices of the samples of representatives and selected reporting units by aggregating simple price indices of the representatives into totals using the Laspeyres formula in a modified form. Constant weights of 2005 are used for calculation.

$$I = \frac{\sum \frac{p_1}{p_0} \cdot p_0 q_0}{\sum p_0 q_0} \cdot 100$$

where p_1 is the price in the reference period,

p_0 is the price in the base period,

$p_0 q_0$ is the constant weight - the value indicator of the base period (sales, yields, etc.).

The base of published indices after standard revision in 2006 are average prices for 2005. Constant weight for indices is the annual structure of sales, i.e. annual insurance, annual yields for financial services, etc. for 2005.

Prices which are measure statistically are mainly actually received contract prices (without own consumption) designed solely for the domestic market (for the business sphere). The measured prices are VAT adjusted.

Industrial producer price indices

The prices of industrial producers are surveyed monthly on the basis of data provided by the selected organizations (about 1200) for the selected representatives (about 4700). The reported prices are those agreed upon between the supplier and the customer inland. They exclude VAT, excise tax, costs of transport to the customer and costs incidental to the transport, and are invoiced for the more important trade cases.

The industrial producer price index is calculated from the reported prices using constant weights. The index measures the average trend in prices of all industrial products produced and sold in the domestic, Czech market. All products produced within the commodity groups of the categories B to E of CZ-NACE are regarded as industrial products.

During the year 2008, was made the transition from the classification CZ-CPA 2003 to the new classification CZ-CPA 2008. Since January 2009 are all price indices compiled, calculated and published according to the classifications CZ-NACE 2008 and CZ-CPA 2008. Recalculation of price indices for the previous periods has been back to the year 1991.

Ratios of constant weights between new and old classification on the level of 4-digit classes of CZ-CPA were used to the recalculation.

The base period for the calculation of industrial producer price indices is still

December 2005 = 100 and the derived base 2005 average = 100.

The weights are still based on the structure of 2005 domestic sales.

Increase (or decrease) of industrial producer prices indicates by how many % the average level of industrial prices increased (or decreased) in the surveyed month in comparison with the same month of the previous year.

Market services price indices

The aggregate price index of **market services in the business sphere** (i.e. between businesses) is calculated in monthly time series from 1994. Since January 2009 price survey includes selected services as specified in Classification of Products by Activity (CZ-CPA 2008) in divisions: 49, 50, 51, 52, 53, 61, 62, 63, 64, 65, 68, 69, 71, 73, 74, 77, 78, 80, 81 and 82.

Indices are calculated at constant weights by the Laspeyres formula. Constant weight of the aggregate index is the sum of weights for individual services in 2005. Constant weights of individual indices are sales (yields) for 2005.

The base price period is the average for 2005. In total 150 constant price representatives from approximately 600 respondents is surveyed by means of 18 monthly questionnaires.

Surveyed are both realization, contract prices (excl. prices of output for own consumption) and prices so far subject to central price regulation. This refers mainly to prices of services designed for domestic market. Prices are exclusive of VAT.

◆ **Consumer prices**

Trends in consumer prices are measured on consumer baskets based on a sample of goods and services paid for by the population. Price representatives include such products and services, which account for an important share in population's expenditure and cover the entire sphere of consumption. Their total number is about 710.

Weights for the consumer baskets, which have been used to calculate consumer price indices since 2007, are based on household expenditure data according to family budget statistics for 2005 corrected by national accounts statistics.

The prices of individual kinds of goods and services are collected on a monthly basis among selected shops by the staff of the CZSO.

Consumer price indices are derived from the Laspeyres formula and the weights are constant. The base period is December 2005.

◆ **Money income and expenditure of households**

Data on household income and expenditure are taken from the sample survey of household budget statistics. The sample unit and reporting unit is a household, i.e. people sharing a dwelling and running a common budget. Purposive quota sampling is used for household budget statistics.

Before and in the year 2005, basic sampling attributes were social group of a household (it was determined according to which social group the head of household belonged to) and net money income per person. The third sampling attribute was the number of unprovided-for children (in households of economically active persons) or the number and sex of members (in households of pensioners without active members).

From 2006, the sampling attribute is **economic activity and position of a person in the head of household**. Households with economically active person in the head are classified by his/her status in employment, in households of employees also by education of a person in the head. Households with an economically inactive person in the head are further broken down depending on whether someone of the other members of the household is economically active or if there is a pensioner in the head of household.

For three the most important groups of households some more sampling attributes are used:

- **Net money income per household member and number of unprovided-for children** for households of employees and households of self-employed persons.
- **Income per household member and number of members** (in a single member household also his/her sex) for households of pensioners without economically active members.

Sampling attribute **municipality size and type of house** concerns all groups of households. Independent quotas according to municipality size and type of house are determined for the above-mentioned most important groups of households, while the remaining groups of households are for this sampling attribute merged to a single category.

Data published (monthly averages in CZK per person):

1. **Average household** (before and in the year 2005) or **households in total** (since 2006); before 2005, some less frequent types of households were not present in the sample (e.g. households of the unemployed, of pensioners with economically active members, etc.) An estimate of the average household of the sample was produced by re-weighting according to social groups (based on the households structure from Microcensus), which eliminated the disproportion between individual social groups in the sample. From 2006, the sample includes all types of households represented in the population; number of pensioners without economically active members is reduced. During the processing, the disproportion is eliminated by re-weighting; thus, the share of individual groups of households corresponds to their real distribution in the population.
2. **Households of employees**; households with a person in the head in employment or service relationship, who works either based on a contract of employment or an agreement to perform work or an agreement to complete a job. Employees are also working members of producers' cooperatives (including agricultural), partners of private limited companies and limited partners of limited partnership companies, who work for a company based on a contract of employment and receive remuneration for it, which is revenue from employment.
3. **Households of pensioners, economically active members excluded**, are households with a person in the head receiving any kind of pension (orphan's pension excluded), who does not work at all or his/her work activities are only of limited scope (i.e. his/her annual income from work must not exceed CZK 12 000); this limit is valid also for the other members of a household.

Definitions of items:

Net money income and net money expenditure embrace all money income/expenditure minus health and social security insurance and advances on income tax. They exclude also savings withdrawn, received cashless loans, credits and loans or deposits, repaid cashless loans, credits and loans to private persons. Net money income is one of the selection criteria; the development of it is thus naturally determined in advance and therefore it has to be understood as additional information.

Individual expenditure groups include:

Food and non-alcoholic beverages - all kinds of food products and non-alcoholic beverages purchased for consumption at home;

Alcoholic beverages and tobacco - all kinds of alcoholic beverages (incl. cocktails and non-alcoholic beer) purchased for consumption at home, tobacco and products thereof;

Clothing and footwear - clothing materials, underwear, knitted garments, ready-to-wear garments, garments for sport and work, incl. made-to-measure garments, cleaning, repair and hire of clothing; footwear of all kinds, incl. made-to-measure footwear, repair of footwear, shoe cleaning;

Housing - rentals, water rate and sewage charges, refuse collection and other municipal services, heat, hot water, electricity and gas supply, solid and liquid fuels, products and services for the routine maintenance, repair, reconstruction and construction of the dwelling;

Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house - furniture and furnishings, floor coverings, household textiles, bed linen, household appliances (refrigerators, washing-machines, cookers, vacuum cleaners, etc.), glassware, ceramic ware and chinaware, tools and equipment for house and garden, goods and services for routine household maintenance (cleaning and maintenance products, window cleaning, dry-cleaning and laundering of carpets, etc.);

Transport and communication - purchase of vehicles, operation of personal transport equipment (fuels and lubricants, spare parts and accessories, repair and maintenance, other services in respect of personal transport equipment, such as hire of garages or parking spaces not providing parking in connection with the dwelling, hire of cars, motorway tax disc, driving lessons, etc.), all kinds of public passenger transport and transport services, postal services, purchase of telephones, accessories and phone cards, phone services, incl. information transmission services;

Leisure - equipment for the reception, recording and reproduction of sound and pictures (television sets, video-cassette players and recorders, radio sets, tape players and recorders, cassette

players and recorders, CD-players, still cameras, computers, incl. software) and repair thereof, recording media (records, video cassettes, compact discs, tapes and cassettes, films), other major durables for recreation and culture, musical instruments, games, toys and hobbies, gardens, plants and flowers, pets and related products, veterinary services, recreational, cultural and sporting services, charges for television and radio broadcasting, newspapers, books and stationery, package holidays;

Catering and accommodation services - meals (excl. drinks) at restaurants and other catering facilities, incl. on public transport, wedding and other feasts at catering facilities, supply of cooked dishes, catering services of work canteens, office canteens and canteens in schools, universities and other educational establishments, accommodation services of hotels, boarding houses, youth hostels, camping sites, etc;

The contents of the other items are given by their titles.

Starting with 1999, expenditure of households is classified according to CZ-COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose). Its implementation changed the way of classifying items; at the same time, the contents of some measured items changed significantly, compared with the classification used before 1999. For the purpose of data comparability in the time series, the contents of the groups had to be adjusted; therefore, they precisely correspond neither to the previously published data, nor to CZ-COICOP.

◆ **Employees and wages**

The data refer to the numbers of employees registered by businesses. They include persons with employment contracts for jobs, members of cooperatives with employment contracts and persons in duty status.

The data on the number of employees and on average gross monthly wages do not include persons in public office (e.g. deputies, senators, full-time councillors), judges, females on maternity leave, persons on parental leave (unless they have contract of employment at the same time), apprentices, persons employed by companies under contracts of services or for work, and employees of businesses not measured statistically.

An average gross monthly wage is the ratio of wages excluding other personnel expenses per employee per month. Included in the wages are basic wages and salaries, payments additional to wage or salary, direct remuneration and bonuses, remuneration for being on call to work, and other wage or salary components charged to be paid to employees in a given period. Wages do not include wage or salary compensation for the first 14 calendar days of temporary incapacity for work (quarantine) paid by the employer. They are gross wages i.e., before premiums for general health insurance and social security, income tax advances of natural persons, and other statutory deductions or deductions agreed with the employee.

Since Q1 2009 the labour and wage statistics showed changes in methodology of survey and presentation of results.

Important changes are the following:

- data are processed and published according to a new Classification of Economic Activities CZ-NACE (national version CZ-NACE Rev.2), which replaced the before used OKEČ classification (national version CZ-NACE Rev.1.1),
- new methods of non-response estimates (imputation) were applied and estimates for non-surveyed part of the population (grossing up) based on the administrative data sources were newly introduced,
- data on the number of employees and average wages FTE (earlier per natural persons), for the entire national economy are provided.

Average registered number of employees (full time equivalent) is an estimate of the average registered number of employees (headcount) by type of their employment as determined in the employment contracts with the employer.

The average gross monthly wage for the whole national economy includes data for all employees (full time equivalent) reflecting thus the type of employment

◆ Labour Cost Index

Cost labour index is a quarterly indicator of the labour market development measuring the hourly labour cost change in the relevant quarter to basic period (the whole year 2005). The calculation is based on the existing data sources: data on wages are taken over from quarterly reports of the CZSO – estimates for the whole national economy; other labour costs are constructed as estimates from yearly survey on complete labour costs; data on hours worked are calculated by means of actually worked hours per week in the quarter from the Labour Force Sample Survey. The LCI calculation scheme is amended in terms of legislation by the regulation no. 450/2003 of the European Council and Parliament and also by the regulation no. 1216/2003 of the European Commission.

Total labour costs are general labour costs of an employer for hiring and training of employees, remuneration for work and for social needs of employees. They include wages and salaries (incl. work remuneration for the time non-worked), social costs and expenditures (statutory and voluntary), social benefits, personal costs and taxes and subsidies related to employment.

◆ Unemployment

The source of data on the numbers of job applicants out of work, who are registered by the labour offices, is the Ministry of Labour and Social Affairs.

The source of data on the numbers of unemployed job applicants registered by the labour offices is the Ministry of Labour and Social Affairs of the CR.

The registered unemployment rate is derived as the ratio in which by the end of the 2nd quarter the numerator includes the number of job applicants registered by the labour offices as at the last day of the reference period and the denominator includes labour force, i.e.

- a) the number of employed persons in all sectors of the national economy with the only or main job, plus women on maternity leave and child-care leave (from enterprise survey) plus the number of unemployed job applicants registered by the labour offices as at the end of the reporting period (by the end of the 1st quarter of 1994), or
- b) the number of employed persons as obtained by the LFSS plus the number of unemployed job applicants registered by the labour offices as at the last day of the reference period (from the 2nd quarter of 1994 to the end of 1996), or
- c) the number of employed persons as obtained by the LFSS plus the number of unemployed job applicants registered by the labour offices (all annual moving averages). Unlike the previous periods, women on child-care leave are excluded from employment (starting with the 1st quarter of 1997).

In the 3rd quarter of 2004, the Ministry of Labour and Social Affairs adopted a methodological change which consists in a different inclusion of some groups of persons in both the numerator and the denominator of the ratio mentioned above. **The numerator now contains the number of available unemployed job applicants**, including Czech and EU (EEA) citizens – they are unemployed persons registered as at the end of period who are ready to take up a job immediately. **The denominator includes labour force** – i.e. the number of the employed as established by the LFSS plus the number of EU (EEA) citizens plus the number of foreigners from third countries, holding valid work permit or trade certificate, plus the number of available unemployed job applicants (all moving annual averages).

◆ Job Vacancy Rate

Job vacancy rate is determined as a share of job vacancies in the total number of filled jobs and job vacancies. The methodology recommended by Eurostat does not include jobs open in companies or private entrepreneurs (until then without employees) into the total number of job vacancies. The number of job vacancies is taken over from statistics of the Ministry of Labour and Social Affairs, the number of filled jobs in the CR is defined as the total of employees and members of producers' co-operatives with only first and second jobs (data source: Labour Force Sample Survey).

◆ Selected indicators from LFSS

Data in the time series are processed using unified methodology corresponding to the valid definitions of Eurostat and recommendations of the ILO. All the figures for 1997 and previous years are deannualised to quarterly periods. Since 1998 the data have been measured for calendar quarters already.

The category of **the employed in the national economy** excludes women on child-care leave or persons on parental leave. On the other hand, the employed persons include both regular and temporary members of the armed forces (the last named only till year 2004).

The category of **the unemployed** corresponds with the ILO definition - i.e., in addition to persons who meet the three standard conditions (the person does not have a job; willingness to take up the job within a fortnight; active search for job) for being classified as unemployed, the category also includes persons who have found a job which is to be taken up within a three month period.

◆ **External trade**

The source of information on external trade are data collected by customs authorities. Since 2004 data collection and the first check are carried out by the Directorate General of Customs (DGC), whereas the Czech Statistical Office is in charge of further data processing, checks and publishing.

In compliance with the binding regulations of the EU, the measurement of data on exports and imports is governed by Customs Act No. 13/1993 Sb., as amended; by Decree No. 199/2004 Sb., on trade with third countries implementing certain provisions of the customs act and repealing certain decrees regulating exemptions from import duty and the non-preferential origin of goods (by the Ministry of Finance of the CR) as amended, effective since 1 May 2004. Intrastat, is governed by a new Decree No. 393/2008 Sb., effective from 1 January 2009, amending decree No. 201/ 2005 Sb., on statistics of exported and imported goods and on the way of sharing data on trade with the other Member States of the European Communities, as amended by Decree No. 563/2006 Sb.

External trade statistics is made up of the sum of intra – Community trade (trade with the EU Member States) and trade with non-EU Member States. Data on goods traded between Member States of the Communities are supplied by reporting units to the customs office on the Intrastat questionnaire, with information on dispatches of goods or arrivals of goods. Data on imported and exported goods in trade with non-EU Member States are given in a Single Administrative Document.

◆ **Business Register**

The table listing numbers of units kept in the Business Register is compiled from data kept in the Register as of respective date.

The **Business Register** keeps records of legal persons, government departments - accounting units, and natural persons with the status of entrepreneur.

A business that is economically active according to statistical surveys or administrative sources is considered to be a statistical enterprise-type unit (see Regulations No. 696/1993 and No. 177/2008).

The indicator "Private entrepreneurs, total" includes (i) by the end of 1991: natural persons authorised to do business according to the Private Enterprise of Citizens Act 105/90 Sb., (ii) from 1992: natural persons with licence and (iii) from the 3rd quarter of 1991: self-employed farmers whose transformation into agricultural entrepreneurs – natural persons lasted from 1 May 2004 until 1 May 2009.

The indicator "Business companies and partnerships" includes general commercial partnerships, limited liability companies, limited partnerships, share limited partnerships (up to 1992) and joint-stock companies. The indicator "Cooperatives" also includes cooperative enterprises. State-owned enterprises in liquidation are from 1994 excluded from state-owned enterprises.

The reason for the drop in the number of units in the 1st quarter of 1994 is the completion of the re-registration of entrepreneurs according to the Trade Act.

◆ **Agriculture**

The total sales of animals for slaughter, excluding poultry, include sales of cattle, pigs, sheep, goat and horses, all for slaughter (between 1998 and 2002 only sales of cattle and pigs for slaughter were included).

Since 2003, in compliance with the EU harmonisation requirements for reporting, the populations of cattle and pigs are not measured in the third quarters.

◆ **Industry**

Industrial production index (IPI) is a key indicator of industrial short-term statistics used to measure the output of industrial economic activities and of entire industry, adjusted for price effects.

In a large part the calculation is based on revenues from sales of own goods and services at constant prices; in certain economic activities (CZ-NACE divisions 05, 06, 19, 35) the production volumes of products-representatives are used. The index is primarily calculated as a monthly fixed base index (average month of 2005 = 100) at the level of two-digit CZ-NACE divisions. Weights derived from the structure of value added in the base year are used for higher-level aggregations (up to sections, main industrial groupings and industry in total). The fixed base indices provide the basis for year-on-year indices and cumulations over time, if any (quarterly, semi-annual, annual cumulations).

In compliance with regulations of Eurostat the industrial production index covers CZ-NACE sections B, C, D (except group 35.3).

Classification of Economic Activities CZ-NACE (the national version of NACE Rev. 2) replaced the former classification CZ-NACE (OKEČ, the national version of NACE Rev. 1.1).

(http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika)

◆ **Construction**

Construction work is the performance of specialized and non-specialized construction activities including construction work for buildings – new construction, reconstruction and modernisation and civil engineering works, construction of pre-fabricated buildings at building site and constructions of temporary character. Included are assembly and erection of building constructions and value of built-in material and structures. This refers to works specified in CZ-CPA under codes 41, 42 and 43.

The index is based on constant prices in 2005.

◆ **Housing construction**

Dwelling refers to one or more rooms designed for living by the building authority, which can serve as independent housing units for this purpose. The number of dwellings includes also separate rooms in hostels, home for students and young workers and rooms in boarding houses for single people which are not managed by local authorities.

Dwellings started are, from 2006, dwellings in buildings the construction of which was permitted in the reference period by a building permit granted and, from 2007, by a building permit or building notification irrespective of whether or not these dwellings were completed in the reference period. For this purpose, the building refers to a family house, multi-dwelling building and extensions to them, community care service home and boarding house, non-residential building (tied dwellings usually outside residential buildings) and any non-residential space whose conversion provides a new dwelling.

Completed dwellings embrace dwellings approved for the use, in compliance with Act No. 183/2006 Sb. (Building Act) as amended, by the permit granted by a respective building authority by the end of the reference period in compliance with Section 122.

◆ **Building permits**

The building notifications is understood a permit for building of simple constructions under Section 104 para 2 letter a) to d) of Act No. 183/2006 Sb., on Town and Country Planning and on the Building Code (Building Act).

The building permit lays down binding conditions for the building and use of a construction within the meaning of Section 115 of Act No. 183/2006 Sb., on Town and Country Planning and on the Building Code (Building Act).

The numbers of building notifications and building permits are added up by building authorities and regarded as permitted constructions.

The approximate value of constructions includes total costs, incl. technology (at current prices), of preparing, implementing and putting a construction into use.

◆ **Sales in the segment of motor vehicles, retail trade, accommodation, food and beverage service activities**

Sales in the segment of motor vehicles, retail trade, accommodation, food and beverage service activities include total sales, excluding VAT, of goods for resale, own goods, and services, as measured by monthly survey on a fixed sample of enterprises.

The released indicator is the index of these sales in the segment of motor vehicles, retail trade, accommodation, food and beverage service activities compared to the corresponding period of the

previous year. According to a new international classification of activities (CZ-NACE Rev. 2) replacing the original one (marked as OKEČ, i.e. CZ-NACE Rev. 1.1), the following divisions are involved:

45 Sales, maintenance and repair of motor vehicles and motorcycles

47 Retail sale excl. motor vehicles including retail sale of fuel

55 Accommodation

56 Food and beverage service activities

Here is the specification of the sales indices in more detailed breakdowns:

Retail trade excl. retail sale of automotive fuel - CZ-NACE 47 without 47.3

Retail sale of automotive fuel - CZ-NACE 47.3

Retail sale in non-specialised stores with food, beverages or tobacco predominating – CZ-NACE 47.11

Retail sale of food, beverages and tobacco in specialised stores – CZ-NACE 47.2

Retail sale of other goods than food – CZ-NACE 47.19, 47.4 to 47.9

Index at current prices: corresponding period of the previous year = 100

Index at constant prices: corresponding period of the previous year = 100

(price index related to the 2005 average was used for deflation)

Revision

Along with the February data processing, data for January are revised. In required, data revisions are carried out along with the processing of the first month that follows the publication of quarterly data, e.g. with the processing of April data, data for January–March are revised. Final data are published following the processing of all months of the observed year, not later than by June of the following year.

◆ Transport

The indicator “**Transport of goods**” refers to the actual weight of goods in terms of metric tonnes transported on the basis of a contract of carriage.

The indicator “**National transport**” – refers to loading and unloading of transported goods in terms of metric tonnes carried out within the Czech Republic.

The indicator “**Passenger transport**” refers to persons transported by public railway / bus transport over a given period. It does not include persons transported by public city transport.

◆ Guests at collective accommodation establishments

Data on guests at collective tourist accommodation establishments are based on the regular sample survey organized by the CZSO. Until 2002 (including) the collective accommodation establishments were included in the survey on the basis of a random 30% selection from the Register of accommodation establishments. A monthly obligation to report was set for the respondents and results were published quarterly. Since 2003 the survey covers all collective establishments on the basis of area sampling. The survey is divided into a monthly survey, which covers selected units and quarterly survey covering the rest of the collective accommodation establishments. Data on guests is the total of processed data from submitted reports and imputed data of accommodation establishments that failed to report.

September 2007, CZSO revised data for 2000 – 2005 because of the regional changes with reference to an amendment of the Act 387/2004 Sb. On this occasion data have been corrected retrospectively too. The revision covered only regional data; figures for CR Total remained unchanged.

◆ **Collective accommodation establishments** – an establishment with at least five rooms or ten beds used for the purpose of tourism that is offering temporary accommodation to guests (including children) for the purpose of a holiday, trip, spa treatment, business trip, training, course, congress, symposium, children’s school in nature, summer and winter children camps, etc.

◆ **Number of guests** – a guest in an accommodation establishment is a person (personnel and owner living in the establishments are not included) who used the services of an accommodation establishment for their temporary stay. The guest can use the services of the accommodation

establishment for the purpose of a holiday, trip, spa treatment, business trip, training, course, congress, symposium, children's school in nature, summer and winter children camps. In some recreational centres and training centres of enterprises (trade unions) a guest is every person which used the establishment for their temporary stay from the above mentioned reasons whether it concerns employees of the enterprise (e.g. members of the trade unions), their family members or persons foreign to the enterprise. In health resorts a guest is a person, which undergoes spa treatment regardless the way of payment of the treatment and the complexness, etc. Guests are not considered to be persons, which use the services of an accommodation establishment for temporary stay for the purpose of employment or regular study (if the period exceeded 1 year).

♦ **Number of overnight stays** – the number of overnight stays of guest at an accommodation establishment in an observed period.

♦ **Sales indices (excl. VAT) in selected services**

Sales indices are used for analyses of the short-term development and for prediction of the future development of individual industries. Monthly statistical survey SP 1-12 with appendices is used as data source. Monthly are observed total sales excl. VAT from the sale of goods, own products and services. The published indicator is the index of these sales compared to the corresponding period for sections L, M. and N according to the Classification of Economic Activities CZ–NACE.

The above mentioned sections include the following activities:

Section L – Real Estate activities

Division 68 Real Estate activities

Section M – Professional, scientific and technical activities

Division 69 Legal and accounting activities

Division 70 Real estate activities

Division 71 Real estate activities

Division 73 Real estate activities

Division 74 Management consulting activities

Section N – Administrative and Support Service Activities

Division 77 Rental and leasing activities

Division 78 Employment activities

Division 79 Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities

Division 80 Security and investigation activities

Division 81 Services to buildings and landscape activities

Division 82 Office administrative, office support and other business support activities

Within section M division 72 – Research and development and 75 – Veterinary activities, are not observed, section N does not include group 813 – landscape service activities.

♦ **Social security and social assistance benefits, social security contributions**

In June 2007, based on the Eurostat foreign mission recommendation, a change of the contents of social contributions and social benefits took place. From 2004 household social benefits (D.62) include means designed for health insurance of persons for whom the insurance is paid by the state (children, students, pensioners, etc.). The amount of the above contribution is then shown as household expenditure (S.14) on health insurance and as income of health insurance companies (S1314) within D.61. This second imputation results from the need to settle the relationship to social benefits.

In relation with the above these payments made by the state between the central government (S.1311) and social security funds (S.1314) were excluded from the value of transfers within the sector of the general government (D.73).

The change of the concept of social contributions and benefits in the time series from 1995 will be realized not earlier than during the national accounts revision.

Social security and social assistance benefits paid out to households are current, regular and irregular money and in-kind payments (transfers) to citizens, which are paid from social security funds, including benefits from central government budgets to so-called non-civilian components and benefits from abroad. They also include payments made from supplementary insurance schemes managed by insurance companies (on the basis of legal claims), non-statutory benefits provided by employers, government and private non-profit institutions providing services to the population. Social security benefits and social assistance benefits are split into:

Pension insurance benefits which consist of old-age pensions, disability pensions, orphan's and other pensions (including pensions based on supplementary pension insurance).

Sickness insurance benefits which include sickness benefits, family member care benefits, maternity benefits, maternity and pregnancy compensation benefits, and sickness insurance benefits not elsewhere classified. They do not include wage compensation in sickness provided by the employer.

Unemployment benefits are paid to job applicants registered by the employment offices, usually for a period of six months. If out of work for a longer period of time, job applicants are materially secured in compliance with social security regulations.

State social support benefits included child benefits, social benefit, birth grant, parental benefit, providing-for benefit, foster care benefit.

Other benefits and assistance (excl. in-kind benefits) plus imputed state contribution for health insurance of persons for whom the health insurance is paid by the state include also benefits paid by local authorities in the framework of their schemes of social care for senior citizens, family and population. They also include social security benefits provided outside the government schemes of social security, i.e. social support paid by the employer (e.g. wage compensation in sickness provided by the employer or support from the social fund), special benefits provided to members of professional armed forces, benefits and damages provided to war veterans or persecuted individuals and other social security benefits n.e.c.

Social benefits in kind include mainly the value of health establishments performances at level paid by health insurance companies (96 to 98% of benefits in kind), state social support benefits or contributions to housing and funeral and mainly benefits provided in the framework of schemes for handicapped persons and schemes of social care for senior citizens.

Contributions to social security for the household sector refer to all (both statutory and non-statutory) payments made directly or indirectly to social security benefit providers, i.e. to social security funds (incl. the unemployment fund), health insurance companies and pension funds. They have been measured and included since the year of their enactment.

Social contributions of employers include mandatory social insurance (so that the state can pay pensions, sickness benefits, incl. contribution to the unemployment fund), health and mandatory insurance against loss or damage at occupational accidents or occupational disease. Voluntary social contributions contain the contributions of employers to supplementary pension insurance, voluntary contributions to health and life insurance.

The payments of these contributions create the citizen's right to social security benefits and the provision of medical care in favour of the policy holder or the user of compensation (e.g. the claims of family members or heirs in case of the policy holder's death).

The contributions are paid by employers on behalf of their employees, by employees (in form of deductions from their wages), by self-employed or non-employed persons on their own behalf, and by the state.